Rocznik IV (1922) Września, sobota, dnia 7-go października 1922 Numer pojedyńczy 20 mk.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

na powiat wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę :: Nakład i druk A. Prądzyńskiego, odpowiedzialny za część nieurzędową Andrzej Prądzyński we Wrześni

ABONAMENT: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie 600 mk. : miesięcznie 200 mk. № 118 OGŁOSZENIA: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż 40,— mk. Telefonu № 389

Dział urzędowy

Na mocy postanowień § 936 ust. II. p. Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19. 7. 1911 i § 4 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 21. 9. 1921 r. ustala się przeciętny zarobek roczny dla robotników rolnych i leśnych.

A. Za rok 1921 t. j. od 1. I. do 31. 12. 21 r. jak następuje:

	poniżej lat 16	od 16 do 21 l.	ponad 21 l.
dla robotn.	3000,— mk.	5250,— mk.	6210,— mk.
robotnic	2430,— mk.	3480,— mk.	3750,— mk.

B. Za czas od 1. I. 1922 r. począwszy jak następuje:

	poniżej lat 16	od 16 do 21 l.	ponad 21 l.
dla robotn.	54000,— mk.	68400,— mk.	99000,— mk.
robotnic	36900,— mk.	61200,— mk.	61200,— mk.

Września, dnia 4 października 1922 r.

Urząd Ubezpieczeń.

L. dz. 1008/22 U. U. **Przewodniczący**, Charkiewicz.

Komunikat

Starostwo otrzymało Dziennik Ustaw № 81 (5.10.) w którym umieszczona jest ustawa z dnia 21. 9 22. o zmianie ustawy „Ordynacja wyborcza".

Wobec tego, że o mającem nastąpić nadesłaniu wspomnianego powyżej Dziennika Ustaw nie było Starostwu wiadomem, ogłoszono komunikat w Orędowniku № 116 z dnia 3. 10. № dz. 8896/22 I.

Podając powyższe Panom Przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych zaznaczam, że dziś poleciłem wysłać po jednym egzemplarzu Dziennika Ustaw dla każdej obwodowej komisji wyborczej w powiecie na adresę Urzędów Policyjnych wzgl. Komisarjatów obwodowych, którym równocześnie polecam doręczyć te Dzienniki Ustaw wszystkim komisjom.

Września, dnia 5 października 1922 r.

L. dz. 9010/22 I. **Starosta.** Charkiewicz.

Do ochotników chcących wstąpić do Marynarki Wojennej

Ochotnicy, którzy chcieliby wstąpić do Marynarki Wojennej winni składać podania do tego P. K. U. na terenie której zamieszkują (Gniezno). Do podania załączyć należy:

a) metrykę urodzenia, b) świadectwo moralności, c) świadectwo szkolne, d) świadectwo ew. rzemiosła, e) deklarację zobowiązującą do dwuletniej służby ochotniczej w Marynarce Wojennej oraz f) o ile chodzi o byłych marynarzy (wszelkie dokumenta stwierdzające służbę w Marynarce Wojennej lub handlowej, g) zezwolenie rodziców wzgl. opiekuna o ile ochotnik nie jest pełnoletni.

Dalsze formalności co do wezwania do komisji lekarskiej itd. załatwiać będzie Powiatowa Komenda Uzupełnień (Gniezno).

Podania należy pisać własnoręcznie. Do podań tych dołączyć także należy własnoręcznie napisany życiorys.

Września, dnia 6 października 1922 r.

L. dz. 8637/22. I. **Starosta.** Charkiewicz.

Każda szkoła powiatu doniesie najpóźniej do dnia 15-go b. m.:

a) skład Rady Szkolnej Miejscowej,
b) termin, od którego R. Sz. M. urzęduje,
c) czy R. Szk. M. została przez władze zatwierdzona,
d) wysokość wynagrodzenia skarbnikowi za zarządzanie kasą szkolną,
e) wysokość wynagrodzenia za czyszczenie i opalanie izby szkolnej,
f) liczbę płatników podług repertycji na rok 1922,
g) wysokość preliminowanego dochodu kasy szkolnej na rok 1922,
h) jaki procent od podatku dochodowego, gruntowego, budynkowego i procederowego repartowano na rok 1922.

Września, dnia 3 października 1922 r.

Powiatowa Rada Szkolna. Stasiewski.

Dział nieurzędowy

Dekret zwołujący Sejm śląski

Warszawa, 4. 10. Wczoraj p. Naczelnik Państwa podpisał dekret, zwołujący Sejm śląski na 10 bm. do Katowic. W niedzielę wyjeżdża do Katowic na otwarcie Sejmu górnośląskiego minister spraw wewnętrznych p. Kamieński w towarzystwie przewodniczącego komitetu międzymin. dla G. Śląska p. Koncewskiego.

Polski blok rysko-dynabursko-libawski

Ryga, 4. 10. Polski komitet wyborczy w Rydze zaprzecza wiadomości o jakimkolwiek bloku z Litwinami. Istnieje natomiast blok między wszystkimi 3 komitetami polskimi, tj. ryskim, dynaburskim, i libawskim. Tylko Polacy i Niemcy wystawili po 1 liście, inne zaś mniejszości narodowe po kilka.

Zjazd ministrów w Rewlu

Ryga, 4. 10. Prasa tutejsza donosi, że w dniu 8 bm. odbędzie się w Rewlu zjazd min. spraw zagr. Polski, Estonji i Finlandji. Celem tej konferencji są sprawy, związane z rozbrojeniem.

Nadzieje komunistów

Warszawa, 4. 10. Komunistyczna partja robotnicza polska spodziewa się przy wyborach do Sejmu przeprowadzić najwyżej 3 kandydatów.

Kosztowne reformy austrjackie

Wiedeń, 4. 10. Według doniesienia prasy wiedeńskiej Austrja miała zobowiązać się w Genewie do szeregu reform finansowych, mających na celu podniesienie rozpaczliwego stanu finansów państwowych. M. in. mają być podwyższone podatki w wysokości 200 miljonów złotych koron. Wypadnie to przeciętnie na głowę obywatela austrjackiego 40 koron złotych.

Podwyżki taryf kolejowych niemieckich

Berlin, 4. 10. Już 15 bm. będzie musiało nastąpić nowe 60% podwyższenie taryf towarowych a 1 listopada wchodzi w życie 100% podwyższenie taryf osobowych.

„Odnaleziony" akt abdykacyjny Konstantyna

Ateny, 5. 10. Oficjalny akt abdykacji króla Konstantyna, który to akt 3 bm. wysłano do drukarni państwowej, zaginął w dniu dzisiejszym, został odnaleziony i jutro będzie opublikowany w Dzienniku urzędowym.

Mobilizacja Greków w Niemczech

Berlin, 4. 10. Tutejsza ambasada grecka wystosowała z polecenia prowizorycznego rządu greckiego do wszystkich mężczyzn w wieku 19 do 41 lat rozkaz mobilizacyjny.

Rozkaz tureckich komendantów

Paryż, 5. 10. Havas donosi z Angory: Tureccy komendanci wojskowi otrzymali od swojej władzy rozkaz wycofania wojsk ze strefy neutralnej. Wobec tego nastąpiło dzisiaj wycofanie kawalerji w odcinku tureckim Dardaneli.

Otwarcie konferencji w Mudanji

Konstantynopol, 5. 10. Gen. Harington, otwierając konferencję w Mudanji, odczytał program prac konferencji, poczem Ismet Pasza potwierdził, że rząd Angory akceptuje zasady wyrażone w nocie sojuszników. Następnie konferencja obradowała nad propozycją gen. Charpy, dotyczącą urządzenia administracji tureckiej w Tracji.

Powstanie w Mezopotamji

Lwów, 4. 10. Specjalny korespondent „Kurj. Lwowskiego" z Paryża donosi z Konstantynopola, że do pism paryskich doniesiono, że w północnej Mezopotamji wybuchło ogólne powstanie. Jak dotąd, szczęście wojenne przy powstańcach. Wojska angielskie Iranu zostały odcięte. Pisma przewidują ewakuację Mossolu.

Nowa armja turecka

Paryż, 5. 10. Jak donoszą z Angory, Ministerstwo obrony narodowej zorganizowało nową armję turecką, liczącą 80000 ludzi, przeznaczoną specjalnie dla okupacji Tracji. Armja ta została zaopatrzona w broń odebraną od wojsk greckich.

Lenin w urzędzie

Moskwa, 5. 10. Posiedzenie Rady komisarzy ludowych w dniu 4 bm. odbyło się pod osobistem przewodnictwem Lenina, który już faktycznie powrócił do wykonywania obowiązków w tej Radzie.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 6-go października 1922 r.

* **Koło śpiew. „Lutnia" we Wrześni** urządza w niedzielę, dnia 8-go października r. b. o godz. 8 wieczorem w sali p. Kulczaka (Odeon) koncert wokalno-instrumentalny z współudziałem całej orkiestry 68 p. p. Program: 1. Polonez (Brzmijcie trąby i puzony) Chopin. 2. Chór. niedzielny (Po nieszporach) Moniuszko. 3. Powitanie słońca, Minhejmer. 4. Polonez (Mój tatulo) Bartkiewicz. Wszystkie utwory z towarzyszeniem całej orkiestry 68 p. p. Prócz tego 6 produkcji muzycznych orkiestry. Wstęp do koncertu od 200 do 600 mk. Bilety wcześniej nabyć można w księgarni p. Prądzyńskiego. Po koncercie zabawa z tańcami za osobnem wstępnem.

* **Pokaz kaszubskiego przemysłu handlowego.** Jak donosi „Dziennik Gd." z inicjatywy starosty kartuzkiego otwarta będzie dnia 16 bm. w Kartuzach wystawa przemysłu ludowego na Kaszubach. Narazie zamierzone jest otwarcie oddziału przemysłu i sztuki, stosowanej według wzorów kaszubskich. Oprócz wyrobów garncarskich zamierzona jest wystawa robót ręcznych, haftów, kilimów oraz innych rodzajów przemysłu domowego. Możliwem jest, że wystawione będą także eksponaty z dziedziny przemysłu stolarskiego w stylu kaszubskim.

* **Transport żywności dla G. Śląska.** W miesiącu październiku ze względu na wzmożenie transportu ziemniaków z Polski (obecnie przybywa już 400 wagonów ziemniaków, idących przez Kluczbork korytarzem niemieckim), mąki i cukru dla G. Śląska będą szły zwartemi pociągami drogą na Skierniewice—Częstochowę, dzięki czemu Śląsk otrzyma w październiku 750 wagonów mąki, 160 wagonów cukru i 10 tysięcy wagonów ziemniaków.

* **Konieczność naprawy kopca Kościuszki.** Pisma krakowskie podają, że kópiec Kościuszki zaczyna się powoli rozsypywać. Na południowej i zachodniej części kopca trawa zupełnie wyschła a ziemia gliniasta usuwa się stopniowo i tworzy wyrwy. Wobec tego pisma zwracają się do społeczeństwa z wezwaniem, aby nie dopuściło do zniszczenia i zaniedbania pamiątki narodowej.

* **Organizacja pożyczki wewnętrznej.** Organizacja nowej wewnętrznej pożyczki 8-mio procentowej zajmuje się urząd pożyczek państwowych, na którego czele stanął p. Kochanowski. Dotychczasowy kierownik tego urzędu, p. Szczelik, obejmuje dział znaczków stemplowych w głów. urzędzie kasowym.

* **Teatr miejski w Grudziądzu.** Z okazji otwarcia w dniu 5 bm. teatru miejskiego w Grudziądzu prezes min. wysłał do magistratu m. Grudziądza następującą depeszę: Nie mogąc przybyć osobiście, ślę wyrazy pomyślnego rozwoju nowej placówce kulturalno-oświatowej na zachodnich kresach Rzeczypospolitej. Nowak.

— **Poznań.** (Obowiązek zaopatrywania towarów cenami). Starostwo grodzkie w Poznaniu ogłasza w pismach tut. rozporządzenie co do obowiązku zaopatrywania cenami wszystkich towarów powszednego użytku, wystawionych na sprzedaż w oknach wystawowych, w sklepach bufetach i na targach, dalej towarów, znajdujących się wewnątrz sklepów, magazynów, restauracyj, cukierni, kawiarni t. t. p. Przepis ten odnosi się także do piekarzy i sklepikarzy, sprzedających chleb i bułki, jednakże z tym dodatkiem, że obok cen ma być podana również waga sprzedawanego chleba i bułek.

— **Warszawa.** (Stawianie pomnika ks. Józefa Poniatowskiego). Dnia 5. 10. rozpoczęto o godz. 9 rano przewożenie pomnika ks. Józefa Poniatowskiego z dziedzińca zamku królewskiego na plac Saski, gdzie stanie na przygotowanym postumencie.

Wiadomości kościelne

Porządek nabożeństw w niedziele i święta uroczyste:

msza św. wojskowa z kazaniem o godz. 7¾, wotywa o g. 8¾, msza św. szkolna z kazaniem o godz. 9½, suma z kazaniem o godz. 10½, nieszpory o godz. 2½.

* **Ku uwadze:** Bardzo wiele urzędów, instytucyj i osób prywatnych chcąc dać pracę inwalidom, przyjmuje ich bez pośrednictwa Głównego Wydziału Opiekuńczego nad Inwalidami Wojennymi, Poznań, Fredry 7. Skutkiem tego wydarzają się wypadki rozczarowania. Często otrzymują inwalidzi niegodni poparcia najlepsze stanowiska, z których niechlubnie schodzą. Zwracamy uwagę, że Główny Wydział Opiekuńczy prowadzi ewidencję inwalidów niegodnych zaufania, plamiących honor uczciwego zespołu inwalidzkiego, a zawiesza nad każdym opiekę, który coś przewinił. Do opinjowania inwalidów jest tylko Główny Wydział Opiekuńczy upoważniony, gdyż rozległym swoim aparatom może dać najlepsze informącje. Bywają natomiast też wypadki, że zgłasza się w Głównym Wydziale Opiekuńczym wolne posady, które, kiedy się pośle inwalidę są już zajęte. Takie postępowanie, bez uwiadomienia o zajęciu Gł. Wydz. Op. jest niemoralne, gdyż inwalidę zniechęca i podrażnia. Wszystkie wolne posady uprasza się zgłaszać w Głównym Wydziale Opiekuńczym nad Inwalidami Wojennymi, Poznań, Fredry 7.

Tow. Pomocy Inwalidom Woj. i Weteranom z 1863 r.
Oddział I. Propagandy.

Z życia Towarzystw

— **Gotów!** Zwyczajne zebranie Stow. Młodzieży Polskiej (młodszej) we Wrześni odbędzie się w sobotę, dnia 7-go października rb. o godzinie 8-ej wieczorem w sali parafialnej. — Zebranie zarządu oraz oddziału piłki nożnej odbędzie się w piątek, dnia 6-go bm. o godzinie 9-ej wieczorem w pomieszkaniu Ks. Bergera. O liczne i punktualne przybycie uprasza Prezes.

— **Cześć Sportowi!** Wyjazd 1-ej drużyny Klubu Sport. „Ekawera“ na Zjazd Jubileuszowy P.Z.O.P.N. do Poznania na niedzielę, dnia 8. 10. br. został z powodów od nas niezależnych wstrzymany. Kapitan.

Składki i pokwitowania

Zamiast uwiadomień o ślubie córki naszej z panem Władysł. Zborowskim ofiarujemy na biedne dzieci 5000,— mk. **Tomaszostwo Dzieciuchowiczowie.**

Zamiast uwiadomień o ślubie z panną Marją Dzieciuchowiczówną składam na biedne dzieci 5000,— mk. **Władysław Zborowski.**

Pan K. Czerniak, właściciel zakładu mechaniczn. we Wrześni, złożył w Starostwie na Tow. Czerw. Krzyża 25 tysięcy mkp. Starosta.

Nadesłano

W numerze 116 Orędown. powiatowego umieszczona za „Przegl. Wieczornem“ notatka „z powodu braku cukru“ dotyczy może kooperatyw w byłej Kongresówce i Warszawie lecz nie składów Zgody i innych tutejszych kooperatyw. Obecnie wydzielany przez nas cukier pochodzi nie z przydziału jakiegoś lecz został kupiony w wolnym handlu i dostarczony tak samo jak i innym pp. kupcom w bardzo ograniczonej ilości. Sprzedajemy go w obec ogólnego braku cukru w mieście nie tylko członkom naszym, lecz wszystkim odbiorcom bez ograniczeń. Spółdzielnia nasza starała się uzyskać za pośrednictwem patronatu w ministerstwie większą ilość cukru, starania patronatu spezły na niczem. Zaznaczamy, że dążeniem naszem jest pracować z tutejszym kupiectwem ręka w rękę — odstępujemy w obec tego o ile uzyskamy większe ilości cukru i pp. kolegom w mieście. Akcja nasza w ostatnich jednak dniach napotkała na przeszkody ze strony Banku Cukrownictwa, który skreślił nam zamówione i z góry zapłacone większe ilości cukru. Interesowanym służymy dowodami.

„Zgoda“ Spółdzielnia Spożywców.